

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

54. évfolyam, 126. szám

12 OLDAL, ÁRA 80 FILLÉR

Vasárnap, 1964. május 31.

- 30—35 milliárdos beruházás
- Húszezer munkáskéz
- Dunaújváros két-háromszorosra
- Az építők 1966-ban kezdenek

A MODERN MAGYAR VEGYIPAR FELLEGVÁRA LESZ SZEGED

Az Országos Terhivatal munkatársainak nyilatkozata a Dél-Magyarországnak

Véglegesen eldőlt: Szeged közvetlen közelében — Kiskundorozsma, Rösztke és Mihálytelek között — a repülőtérrel nyugatra, kijelölték szocialista iparunk eddigi leghatalmasabb vállalatát, a Petrókémiai Kombinat helyét — mint arról lapunk május 21-i számában már tudósítottunk. — Szeged a modern magyar vegyipar igazi fellegvára, központja lesz! Most megkezdődik a beruházási program, s az építési tervek elkészítése. 1966 elején felvonulnak az építők, s előreláthatóan már 1968 végén termelni kezdenek a kombinát két egységében, a műtrágya és a gyógyszer-gyárban.

Felkerestük az Országos Terhivatal távlati tervezési főosztályát, hogy részletes tájékoztatást adhassunk olvasóinknak a Szeged jövőjét rendkívül fontos mértékben befolyásoló beruházásról. Itt dr. Kórházi József osztályvezető és Bóza István részletesen tájékoztattak a kombinát építésének kérdéseiről. Mindezekelőtt a vegyipari nagyüzem jelentőségéről beszélgettünk.

— A következő tíz-tizenöt év leghatalmasabb ipari vállalkozása lesz a kombinát — mondják. — Nagysága felér Dunaújváros két-háromszorosával. Felépítésére 1980-ig előreláthatóan 30—35 milliárdot fordítunk. Csaknem 20 000 dolgozónak ad munkalehetőséget. A vidék iparosításának jó példája lesz, egyben része a népgazdasági tervszerű, arányos fejlesztésének.

Létesítésénél érvényesül az az elv, hogy a vidéki ipartelepítés koncentráltan történjék, s közel a nyersanyag, munkaerő és fogyasztó bázisához. A kombinát lehetőséget nyújt az egész Dél-Alföld további iparosítására. Az itt termelt műanyag-félfésztermekek feldolgozása, kiszerezése történhet a szomszédos iparban szegényebb megyékben, városokban — Kiskunfélegyháza, Halas, Csongrád, Szentesen, Makón vagy Hódmezővásárhelyen — létesített üzemekben is.

— Az előzetes tervek szerint Sándorfalva és Sövényháza között épült volna meg a kombinát. Milyen okok miatt döntöttek Szeged mellett?

— Az említett falvak mellett a pusztában több milliárdos költséggel új várost kellett volna kialakítani, új közutakat, vasútvonalat és rendezőpályaudvart, kultúrközpontot létesíteni. Emellett számolni kellett Szeged további fejlesztésével is. A leghelyesebb megoldást választották az illetékes szervek és a megye képviselői: miután Szegeden az említett tényezők alapjaiban megtalálhatók, kapcsolják össze a város fejlesztését a hatalmas kombinát építésével. Szeged mellett szőlő nagyvasúthálózat, központibb fekvése, kiépített útjai, kulturális és szociális gócpont jellege, tudományos intézetei. Az építkezés kezdetén komoly segítséget jelent a későbbiekben nagyobb méretű szervező épület-telepítéskor. Kedvezőbbek

ít a talaj szerkezeti adottságai, a hatalmas gyár vízellátása és főként az, hogy a szennyvíz elvezetése — előzetes szűrés után a Holt Tisza-ágban — könnyebben, olcsóbban megoldható. A gyár termékei vízúton és vasúton közvetlenül és gyorsan jutnak innen rendelkezési helyükre.

— A telepítés igen fontos kérdése — s ez a vegyiparra különösen vonatkozik — a hatás a város levegőjére. Bizonyára figyelemmel voltak erre is.

— Igen. Az öt-hatszáz hektáron elterülő kombinát megfelelő távolságra, öt-hat kilométernyire van Szegedtől — a szennyezett levegő az északnyugat-délkeleti irányú széljárás miatt nem érinti a várost. Nagy víztároló, s ezer méter szélesen a gyár és a város között telepített erdősáv is javítja majd a levegő összetételét.

— Milyen alapanyagokból, mit gyártanak a kombinátban, s milyen lesz belső szervezeti felépítése?

— Az alföldi földgázmezőkre, s az országos földgáz-körvezetékre támaszkodva földgáz és ásványolaj felhasználásával nitrogénműtrágyát, gyógyszer-alapanyagot, szemszészett műanyagot gyártanak és kőolajat finomítanak a kombinátban. Nyolc nagy gyár létesül: az olefinmű, az acetilénkémiai üzem, a szervesvegyipari oldószer és alapanyagüzem, a gyógyszer-gyár, a kőolajfinomító, az olajtüzelésű hőerőmű, a nagyvízmű és a gépgyár. Megépülnek természetesen az egészségügyi és kulturális célokat szolgáló épületek is.

Igy gyár méreteire és modernségére vonatkozó néhány jellemző adatot érdemes megismerni. Tizenöt gyáregységre oszlik majd. Huszonegy fajta műanyag-alapanyag — köztük PVC — készül benne. A kőolajfinomítóban évente mintegy hárommillió tonna olajat mindössze 250 ember dolgoz fel. A gyár hatalmas energiaszolgáltatásának mutatója az 5—600 megawatt teljesítményű hőerőmű, amelynek teljesítménye a százhalombattaival megegyezik.

A vízmű naponta 200 000 köbméter vizet szolgáltat az üzemnek. A gépgyár műhelyeiben 5000 dolgozó látja el a modern gépek karbantartását. A gazdaságosság jól érzékelteti, hogy a gyárban még a keletkezett hulladékokat is feldolgozzák

— 1968—69-ben tehát megindul a műtrágya- és gyógyszer-gyártás. Mit tudhatunk meg az első lépcső adataiból?

— A nitrogén műtrágya-gyár első egységében évi 350—400 tonna magas hatóanyag tartalmú műtrágyát termelnek. Ez mintegy három-négyezerre a Réti Nitrogénművek jelenlegi termelésének. A teljes üzem nitrogénműtrágyával ellátja az egész Dél-Alföldet. A gyógyszer-gyár 1968-ban, több fokozatban indul, s 2301 dolgozó évente egymilliárd értékű alapanyagot és kész gyógyszeripari termékeket állít elő. A gyógyszer-gyár beruházási költsége 1 milliárd forint lesz. Az említett adatok, számok esetleg valamit módosulnak, a tény azonban bizonyos: Szegeden az ország új büszkesége, a hatalmas vegyikombinát felépül.

Cs. K.

külpolitika + Napi összefoglaló +

N. Sz. Hruscsov megbeszélése Walter Ulbrichttal Francia-spanyol megállapodás

Tegnap a Kremlben N. Sz. Hruscsov megbeszélést folytatott Walter Ulbrichttal, az NSZEP Központi Bizottságának első titkárával, az NDK Államtanácsának elnökével. A megbeszélést kiadott közlemény szerint szó volt a demokratikus német állam jelenlegi helyzetéről, valamint időszerű politikai és gazdasági kérdésekről. A német vendégek szombat este a szovjet vezetők társaságában a Moszkvai Nagyszínház díszelőadását tekintették meg.

Befejezéséhez közeledik Couve de Murville francia külügyminiszter spanyolországi látogatása, amely a többi között azért is tart számot a közvélemény érdeklődésére, mert a második világháború befejezése óta ez az első eset, hogy francia politikus hivatalos küldetésben spanyol földre lépett. A francia diplomatát fogadta Franco is. A látogatásról kiadott szűkszavú közlemény francia-spanyol megállapodásról ad hírt.

Tudósítások a 2. oldalon.

● Vientiane-ban pénteken bejelentették, Souvanna Phouma miniszterelnök válaszló Szufanuvong miniszterelnök-helyettes javaslatára, hogy kezdjenek tanácskozásokat Khang Khayban. Souvanna Phouma válaszában elismeri, hogy szükség van a Szufanuvong javasolt tárgyalásokra, de közli, nem utazik Khang Khayba.

● Az indonéz kormány hivatalosan bejelentette szombaton, hogy Malaysia-

ról június első felében Tokióban tárgyalások kezdődnek legfelső szinten, Indonézia, Malaysia és a Fülöp-szigetek között.

● Nicosiában 39, korábban eltűnt ciprusi görög hozzártatózó és baráti felvonulást rendeztek, követelve, hogy a ciprusi törökök bocsássák szabadon túsókként fogvatartott társaikat. A török közösség vezetői cáfolják, hogy görög túsók lennének a törökök kezén.

külpolitika + Napi összefoglaló +

Magyar-jemeni egyezmények

DOBI ISTVÁN ÉS SZALAL MARSALÉ BARÁTSÁGI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI SZERZŐDÉST, VALAMINT KÖZÖS KÖZLEMÉNYT ÍRT ALÁ

Szombaton délben az Országos Munkácsy-teremben magyar-jemeni barátsági és együttműködési szerződést, valamint közös közleményt írtak alá.

A szerződést és a közös közleményt magyar részről Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, jemeni részről Abdullah al-Szalal marsall, a Jemeni Arab Köztársaság elnöke írta alá.

Az aláírásnál jelen volt Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Fehér Lajos, Fock Jenő, Kálai Gyula, Pap János, a kormány elnökhelyettesei, Kiss Károly, az Elnöki Tanács titkára, Czinege Lajos, dr. Horgos Gyula, Ilku Pál, Losonczy Pál, a kormány tagjai, Vass Istvánné, az Országgyűlés elnöke és Szarka Károly külügyminiszter-helyettes. Ott voltak az aláírásnál Abdullah al-Szalal elnök kíséretének tagjai.

Az aláírás után Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke beszédet mondott.

— Országaink és népeink barátságának fontos állomá-

sét — mondotta Dobi István, majd így folytatta:

— A barátsági és együttműködési szerződés és az ugyancsak most aláírt közös közlemény nagy fontosságú okmányok, amelyek tükrözik és meghatározzák az országaink közötti baráti kapcsolatok fejlesztésének alapvető elveit és irányait. Ezek az okmányok azért születettek meg, mert mindkét ország kormányát a nemzetközi együttműködés fejlesztésének és az államok közötti békés egymás mellett élésnek az elvei vezérik. A magyar-jemeni baráti kapcsolatokat bizonyítják, hogy

(Folytatás a 2. oldalon.)

Magyar és jemeni államférfiak a tárgyalasztalnál

Gimnáziumot avattak Mórahalmon

Ünnepi hét az iskolában

Egy hónappal ezelőtt fejezték be a mórahalmi gimnázium új épületének építését. A három és fél millió forintot költséggel épült egyemeletes, hattantermes iskolában tegnap délben rendezték meg az avatónapszert. Az avatást ünnepi hét előzte meg, melynek keretében szerdán — a szülők élénk érdeklődésével kísérve — nyílt napot és ünnepi szakköri bemutatót, csütörtökön Ki miben tudós? versenyt, pénteken szülői értekezletet és sportbemutatókat tartottak.

A szombati avatónapszert megelőző Török József, a Szeged járási pártbizottság első titkára, Kiss István, a járási pártbizottság osztályvezetője, Hantos Mihály, a Csongrád megyei tanács vb elnökhelyettese, dr. Ábrahám Antal, a járási tanács vb elnökhelyettese, Szabó Lajos, a KISZ járási bizottságának titkára, Döme Mihály, a Csongrád megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője, Ókrös János, a Pedagógus Szakszervezet Csongrád megyei bizottságának titkára, Ács Zoltán, a járási tanács művelődésügyi osztályának vezetője, valamint a me-

gye és a járás kulturális életének több más vezetője. Részt vettek az ünnepségen a mórahalmi gimnázium testvériskolájának, az üllési gimnáziumnak a tanulói is.

Az új gimnázium udvarán tartott avatónapszert Dancs László, az iskola igazgatója nyitotta meg, majd Hantos Mihály — aki 1940—1952-ig maga is mórahalmi pedagógus volt —, mondott ünnepi beszédet. A többi között hangoztatta, hogy az új gimnázium jelentős mértékben járul hozzá az iskolareform megvalósításához és elősegíti a kötelező középiskolai oktatás bevezetését. Az új épületet Kovács Imre, a közösi tanács vb elnökhelyettese vette át.

Felszólalt az ünnepségen Négyökrű Mária, a mórahalmi gimnázium második osztályos tanulója. Rövid beszédében hangoztatta, hogy az iskola diákjai tanulmányaik befejezése után a községben akarnak dolgozni.

Ezután a mórahalmi és az üllési gimnazisták kulturális műsort mutattak be, majd délután folytatódott az ünnepség, és a művelődési otthonban rendezett klubesttel fejeződött be.